

Politiszkos žinios.

Amerika.

Prezidentas Roosevelt uždraudė jenerolui Funstonui laikyti ant toliau netaktišką kalbą, kadangi joms jis užgavo ne tik tulus senatorius, kurių rankose yra valdžia, bet ir visą tautą. Jenerolas Funston, apart pačimo Aguinaldo ne sutinkanciu su terptautiskoms tiesoms būdu, niekuom neatsižymėjęs, driso pavadinoti išgamoms visus tuos, kurie drysta peikti karės vedimo būdą ant Filipinų salų, kurie drysta peikti ir kritikuoti pasielgimus ir padavadyjimus Amerikos kariūnėms versininkų ant Filipinų. Uždrasti jenerolui laikyti tokias neisimintingas kalbas priderėjo seniai, bet prezidentas gerai padarė, kad uždraudė nors dabar, kadangi visgi geriau vėlai negu niekada. Kituose krasztuose ir be uždraudimo jenerolai žino, ką galima užgauti kalbose, o ko ne, Amerikos gi jenerolams mat prezidentas turi parodyti rubežius, uždrausti kalbas žeminancias garbės visos Amerikos tautos.

Senato specializskai paskirta komisija perkartinėja toliau blaivius pasielgimus Amerikos kariūnėms su filipinieciais. Vis daugiau išsineja ir aiškėja visai ne graži darbu, nesutinkanciu su civilizuotų tautų išdirtboms tiesoms laike karės. Pavelsan: esanti Amerikoje tūli karieviai liudyjo prieš minėtą senato komisiją, kad dalis amerikony sugriebė 14 filipiniečių, atvilkio juos į katalikišką bažnyčią ir norėdami išgriebti nuo jų pasikėlėlių paslapstis, visiems pylė į gerklę vandenį. Tą patį darė ir su kunigu Augustinu, kuris, kaip tikėjo, turėjo žinoti, kur yra žemė užkasti pasikėlėlių pinigai. Kunigas vieno to paslapties neiszdavė, kadangi jis laike kankinimo pasimirė.

Sutvertas ant Filipinų salų karizkas sudas užteisino ir kitą apskystą už ne žmoniskų pasielgimus su filipinieciais oficerų Day, nors ir tas nesigynė, kad nuvarė į geresnį svetą ne ant musio lauko kiek filipiniečių, taigi pats prisipažino, kad yra kaltas, o vienog karizkas sudas nuo kokios nors baumės jį palinosavo, visai užteisino, lyg pagirdamas priešingus civilizuotų krasztų tiesoms darbus minėto oficerio.

Prasidėjo karizkas sudas ir ant jenerolo Smitho, ant kurio priskykamo amerikoniški oficerai papildė daug tokių darbų, koki civilizuotų krasztų oficerams ne pritinka, už kokius turi pasiekti baumė ir tai skaudi. Sudžia buvo iš pradžių pasikyręs jenerolas Chaffee, bet prezidentas Roosevelt pasilaukė sau tiesą paskirti karizkų sudų sudžia. Jis vienog išrinkto tuos pacius, kokius buvo paskyręs jenerolas Chaffee. Prova jenerolo Smitho yra prasidėjo: jo advokatas pats pripažino, jog jenerolas liepė oficerams ne imti į nelaisvę filipiniečių, užmusiti visus galincius nesioti ginclus, turincius jau 10 metų, bet užgnė vien, buk liepęs išdegti viską, paversti visą krasztą į tirus be žmonių. Užtenka vienog jau to, ką advokatas pripažino, ant pamatymo kokios veislės žmogus yra šitas jenerolas. Pa-

matysime, koki nusprendimą išduos Manillėj sutvertas karizkas sudas ant šito jenerolo. Gal ir jį isiteisins?

Ant salos Samar pasidavė jenerolui Grantui pasikėlėlių vadovas Guavera, užmėgęs vietą pirma pasidavusio amerikono jenerolo Luckbano. Su Guavera pasidavė 40 oficerų ir 189 kareiviai; jie turėjo 160 karabinių. 300 pasikėlėlių žadėjo ateiti su ginklais į Catbalagan ir pasiduoti amerikonom, o Sulate pasidavė 300 apsiginklavusių su peilais. Tokiu būdu sala Samar likosi beveik suvaldyta; jeigu čia yra dar pasikėlėliai, tai jau ne daug ir jie issiskirstė į mažus pulkelius po keliolika, daugiausiai po kelias desimtis kariautojų.

Traukimas amerikony į salos Mindanao vidurius apsiosto ant paliepmo prezidento. Mat amerikoni per daug jau be reikalo kraujo praliejau, tai randas dabar nori griebtiesi kitokio kelio ant suvaldyti filipiniečių. Tas vienog kitoks kelias iš pradžių be abejonės būtų išdavę geras vaistus ir karę gal seniai būtų pasibaigusi, bet to kito kelio amerikoniški jenerolai griebtiesi ne norėjo, išsyk griebėsi kno blaiviausio žiaurumo, kuom šerzino visus filipiniečius, juos privertė palaikyti pasikėlimą, gintiesi nuo nežmonisko žiaurumo. Dabar Amerikos randas rengiasi truputį sumazinoti savalią amerikoniškų oficerų, įvesdamas civilizską administraciją. Ir su tuom ateina per vėlai, kadangi oficerai jau spėjo savo žiaurumu sutersyti gerą garbę Amerikos.

Rytinė Azija.

Maisztai Chinuose, pietinėse provincijose, platinasi vis labiau, prie maisztininkų pristoją vis daugiau ir daugiau neužganėdintų išciecorienės valdymo būdo. Net Pekine daug yra ciecorienės priesizinkų. Londono laikraszcziai tvirtina, jog dabartinė ciecorienė ne galės ilgai ant sosto užsilaikyti, kadangi priesizis vis valdžia rengia revoliuciją net pacioj sostapilėj, Pekine. Sukalbininkai nori nuo sosto prazalinti ciecorienę, o jos vietoj visą valdžią atiduoti ciecoriui. Ar tas sukalbininkams teip lengvai pasiseks, nežinia, kadangi ir ciecorienė ne trauksa szalininkų. Pereitą sanvaite pietnuose Chinuose buvo didelis musis terp isizistų priesiz revoliucionierius ciecorienės jenerolų ir revoliucionierų. Ciecorienės jenerolai atsiumė raportą, buk jie sumusė maizstininkus, bet isizikro su tuom sumusimu, turbūt, buvo kitaip, kadangi neva sumusiti maizstininkai apvaldė tuojuos po musiu tris miestus, kuriuose stovėjo ciecorienės garnizonai. Sumusiti juk tą ne drystų daryti, ypac jeigu sumusę juos yra ne toli. Matyt, kad ciecorienės jenerolai ne sumusė revoliucionierų ir besitrukiančių ne dryso vyti, jeigu jie galėjo nuo ciecoriaus valdžią paversti tris miestus.

Apie pasikėlimą Mongolijoje dabar nieko ne girdėt. Žinios isizten ne teip lengvai gali prisigriebti į civilizuotą svetą; greiciausiai tokios žinios prisigriebia į Maskoliją, bet jeigu jos Maskolijai ne parankios, jeigu jos gali ko-

kiu nors būdu stabdyti Maskolijos rando mierius, tai raudas tokių žinių ne suteikia kitiems krasztams.

Maskolija, pagal padarytą su Chinais sutartį, turi isiztraukti isz Mandzurijos savo kariūnė, bet iki sziol ne tik nesiskubina tą padaryti, bet ne nesirengia iszpildyti padarytą sutarimą.

Pietinė Afrika.

Apie tarybas terp anglijony ir burų dabar nieko ne girdėt. Nežinia, ar jos likos pertrauktos ir kodėl ir ar jos atsinaujis gegužio mėnesį, teip kaip apreiskė karės ministeris Londono parlamente. Apie iszlygas, ant kokių anglijonai stinka užbaigti karę, teipogi teisingų žinių nėra. Iszlygos tos, matyt, buvo paduotos burų vadovams, bet jos, turbūt, ne buvo teip geros, todėl burų vadovai jų pats, ne pasirodavyjęs savo žmonėms, priimti ne galėjo. Iszkelioje jie tas iszlygas apkalbėti su savo žmonėms. Kas iszpuls isz to apkalbėjimo, neužliog pamatysime. Jeigu gegužio mėnesį tarybos atsinaujis, bus tai zenklus, kad burai bent ant svarbiausiųjų iszlygų stinka. Parlamento pasiuntinys Dillon apreiskė Londono parlamente, kad jis ne tik tiki, kad dabar užmėgė tarybos prives prie užbaigimo karės, bet net eags peritkrines, kad teip bus. Anglijos randas vienog, rodosi, tokio peritkritinimo ne turi, kadangi siunczia į Afriką daugiau kareivių. Pereitą sanvaite isiziumė ten 10000 raitų kareivių, o yra dar keli tukstanciai parengtų ant iszplaukimo. Jeigu randas būtu persitkritinęs, kad tarybos prives prie užbaigimo karės, ne siustų į Afriką teip daug naujų kareivių, kadangi tas daug kasztuoja. Burų vadovai isiztikro apkalba su savo žmonėms anglijony pesiulytas iszlygas, bet kokius vaizius tie apkalbėjimai iszduoda, nežinia. Laikraszcziai leidžia į svetą priesztaraujancias žinias: sykį garšina, buk tarybos likosi su visu pertrauktos, tai vėl kad kariaujancijos pusės susitaikė ir tokiu būdu karę pasibaigė. Kad žinios tos nesiremia ant teisybės, bet yra vien isizimiai, parodo vėlesni atsitikimai. Pereitą sanvaite ant karės lauko ne truko mažesnių ir didesnių susirėmimų ir Kitchener savo raportuose vis pranesa apie užmusitus ir paimtus ir nelaisvę burus, karė mat nesiliauja ir laike tarybų; jeigu gi jos būtų privedusios prie susitaikymo, tai musizų jau negalėtų but. Isz Anglijos į pietinę Afriką siunczia naujas kanuoles ir dratą, kad teip su juom užverti tarpus terp tvirtynių, kad per juos daugiau burai prasimustų ne su pagelba galvijų bandų ne galėtų. Nors Anglijoj visi geidžia neisbaigimo karės, kadangi ji neiszpaskaitai daug kasztuoja, ant surinkimo pinigų reikėjo užtraukti skolas ir pakelti mokesčius, bet ne pats randas nežino, kada ji gali pasibaigti, ne randas ne gali pasakyti, ar isz dabar užmėgė tarybų bus koki vaiziai, ar ne.

Maskolija.

Maskolijoj žmonės ilgai kentė netikusį valdžią prispaudimą ir isznaudojimą, dabar, rodosi, kad pradeda su prasti caro neteisybes ir

priesiz jas protestuoja. Protestas kelia pirmiausiai besimokinanti jaunuomenė ir darbininkai. Jeigu nors szitie būtų visada eję isz vien, be abejonės valdžios seniai būtų turėjusios suteikti didesnę laisvę žmonėms, apsaugoti juos nuo isznaudojimo valdžią turincių, bet ant nelaimės vienybės terp protestuojancijų iki sziol ne buvo, per tai valdžios ir spaudė žmonėms be jokio pasigallėjimo. Studentų maiztus valdžioms ne sunku suvaldyti, jeigu jų ne paremia kitos luomos, kadangi studentų yra ne daug, vos keliolikas tukstancijų visoj Maskolijoj. Po kiekvienam studentų pasiprieszinimui paprastai keidžiems szimtams jaunų vaikų, nu būvo uždarytas kelias baigti pradėtus mokslus. Po studentų paprastai, kada tuos valdžios suvaldė, kėlė demonstracijas darbininkai, bet ne jie iki sziol dar nesuėję visi į vienybę ne besiprieszinime valdžioms. Pasikelėdų darbininkų maizstai tai Peterburge, tai Maskvoj, tai pietinėj Maskolijoj, bet terp jų ne buvo ne jokio savitarpinio susirizimo ne organizacijos, todėl maizstus valdžios greitai suvaldydavo. Dabar vienog užmėgė jie jau smarkesni ir tai ant syk visokiuose Maskolijos krasztuose. Vindobonos laikraszcziai tvirtina, jog nuo pradžios gegužio visoj Maskolijoj ant syk darbininkai paliaus dirbę, o jų kvi visgi skaito porą milijonų žmonių, suvaldyti jau ne bus teip lengva, ypac kad ir terp kareivių agitatoriai spėjo pasėti naują laisvės sėklą, ant kareivių jau caras ne visuose savo užsimanymuose gali remtiesi. Rodosi, kad sziumo kartu atseis randui užganėdinti darbininkų reikalavimus, kadangi prie darbininkų antai pietinėj Maskolijoj prisideda ir baudojanti ukininkai. Gaila vien, kad darbininkai mažai reikalauja.

Vienas isz geresnių ir teisingesnių Maskolijos ministerių, apszvietimo ministeris, jenerolas Vannovsky, ne galėdamas pergalėti intrigų Pabiedonosevo, pasitraukė nuo vietos; jo vietoj caras ministeriu paskyrė profesorį Sengerį.

Londono laikraszcziai pranesa, buk Maskolijoj valdžios susekė jaunuomenės sukalbį, sukalbininkai buvo pasirėngę nužudyti visus priesizingus laisvei angscziausius urėdinius. Vienas isz tokių, ministeris Siplagin, isiztikro likosi užmusztas.

Prancuja.

27 d. balandžio Prancujoj atsibuvo rinkimai parlamento pasiuntinių. Paryžiaus rinkimai ne vienog dartinės ministerijos szalininko, o pirma toki isz Paryžiaus buvo 4; vietoj rando szalininkų likosi iszrinkti nacionalistai ir socialistai. Kiek atėjo žinios isz visokių Prancujos krasztų, isz viso iszrinko 247 rando szalininkų ir 187 jo priesizinkų; 188 distriktų reikės rinkti isz naujo, kadangi ne vienas isz kandidatų ne gavo pakaktinai balsų.

Isz Lietuvos.

Vilniuje yra pametę vaikų namai Szvento Jokubo, kuriuose iki neseniai vaikus krikosztavo

katalikai. Kadangi namuose nėra daug ruimo, tai jų užveizda atiduodavo didesnę dalį vaikų ant auginimo ant kaimų. Dabar vienog naujas Vilniaus gubernatorius liepė atimti visus ne stacziatikams atiduotus ant auginimo vaikus. Vilniaus pamestų vaikų namų atiduoti gi stacziatikams, gali pats juos pasilikti.

Szją vasarą terp Vilniaus ir buvusio kunigaikscio Hohenlės dvaro Verky, nupirkto jenerolo Czepelevskio, bėgias ant Nerio garlaiviai važiojanti pasizierius.

Vilniaus mie-to užlaikomas lombardas (paskolos kasa duodanti paskolas, ant užstatytų daiktų, neturteliams) pereinuo-e me-tose turėjo įplaukimų 106488 rubl. 43kap., o iszdavimų 102680 rubl. 91 kap. Tokiu būdu pradžio szų me-to turėjo kasoj 3807 rubl. 52 kap. Paskolintų gi pinigų pradžio szų me-to lombardas turėjo 34834 rublių. Pijogai te buvo paskolinti 1649 skolininkams. M-tyt lombardas, terėdamas pats mažai pinigų, duoda labai mažas paskolas ir per tai ne gali iszliuosuoti varguolių isz nagų szų skolinčių, kurie be mielaszirdystės isznuodoja varguolius.

10 d. b. rželio szų me-to, biuruse agento Peterburgo – Tulos banko Vilniuje bus per aukciją parduoti už skolas minėtam bankui namai visokiuose Lietuvos miestuose. Isz viso ant pardavimo Vilniaus gu-činijoj yra paskirti 146 namai, o isz jų mies-te Vilniuje 90.

5 d. b. landžio, tarnaujantis pas Vilnius didžiatyri Parczevskį tai nas, Jonas Kriaczius, pavogęs savo ponui 1250 rubl. gatavų pinigų ir visokių daiktų už 180 rubl., stengėsi pabėgti; likosi vienog ant geležinkelio stacijos sulaukys. Atėmė nuo jo ir visus pavogtus daigtus ir pinigus. Kriacziusnas tarnavo pas Parczevskį keturis metus.

6 dieng balandžio, į gyvenimą Szvadoszčio įsivertė vagiliai ir paslažė 1600 rubl. pinigų. Jų atsilaikymą vienog į laiką patėmyjo ir pakėlė riksmą. Vagiliai likosi suimti. Vienas isz jų, besistengdamas nuo besivejancijų policij isztrukti, szoko į upę Nerį, bet paskui jį vandenį szoko ir policistas. Policisto moka-ta geriau plaukti, todėl jis lengvai vaglių pavijo ir pagriebęs viena ranka už plaukų, pristraukė prie kranto, kur laukė jau daugiau policijantų.

Peterburge pasimirė profesorius med szkos akademijos Bolinski, gimes dvare Jasunose, Vilniaus gubernijoj. Kuop jo isz Peterburgo pargabeno į Jasunus; Vilniuje, bažnyčioj Szvento Jono, atsibuvo diemaldysta už du-žį pasimirusio profesoriaus.

Laikraszcziai pranesa, jog po iszvežimui isz Vilniaus į Tverę vyskupo Zvierovio, maskolizkas randas ne nori ant toliau, kad Vilniuje būtų vyskupo lenkas; stengiasi iszderėti nuo popiežiaus paskyrimą į vyskupus kokio vokiecio. Mums rodosi, kad lietuviai nuo svetimaucioz vyskupo, vietiek kokios jis būtų tautystės, visgi daugiau gali sulaukti teisybės, negu nuo lenko.

Isz Vilniaus gu.

Szją pavasarį, ypac isz baltgudžių apgyventojų gubernijos dalies daug žmonių kraustosi į Siberiją. Sankios ekonomikos sanklygos verčia žmonis ktur laimės įsiekoti. Mat gubernijoj uždarė daug dirbtuvių, kitose darbai sumatėjo, tai bešėmiai ukininkai ne gali ant vietos rasti uždarbių. Nuo pavasario pradėjo dirbtinti naują geležinkelio liniją nuo Balogojė į Siedleus, čia dalis darbininkų rado darbą. Geležinkelis tas per kirs paviezius: Dsco, Vileikos, Aasmęnį ir Lydos. Bet čia ne daug vietinių darbininkų patilpo. Į Vilnių atkako daug darbininkų net isz Kazanijos gubernijos. Valdžios ateiviams paveda visus dar-

bus, o užtai atima uždarbius vietiniams darbininkams. Tes sun kijos sanklygos ir verčia vietinius darbininkus keliauti kitur. Baltgudžiai keliauja į Siberiją, kur žmona, laimės teipogi ne ras, lie tuviai gi kraustosi į užmarių, daugiausiai į Ameriką.

Isz Molodecznos. Vilniaus gu.

Ant czianykszcios geležinkelio stacijos liko suareztuotas kalvis grafo Tiszeviciaus isz Vilniaus, už pavogimą geležinkelio trauky moterizkos skrandos. Sautas, jis papasakojo, kad gyvenant jam Varšavoje, nuo jo pabėgo su jaunu vaikinu jo pati ir dabar jį atsizsaulė prie vyro, kad nori pas jį sugrįžti. Jis todėl dabar atkako į Molodeczną pasi-gabenti noriezij pės jį grįžti pa-cia ir nubauti jos suvadziotoją gyvenatį Molodecznoj. Kadangi gi pirkti dovanos atgautai pacizai ne turėjo pinigų, tai pamatėsi vagone moterizką skrandą, užimė jį į pvoget ir duoti savo pacizai. Nubaudimui gi suvadziotojo jis nusikalė pats ilgą peilį, kurį pas jį ir rado. Nubauti suvadziotojo, žinoma, ne galėjo, kadangi likosi suareztuotas ir sėdi dabar kalėjime. Gal ne pacizos dėl tos vagystos ne atgaus.

Isz Chotenczen, Vileikos pav., Vilniaus gu.

Netoli nuo čia, kaime Karbovcszja jaunas žukiukas kėlė vestuves. Prie-z patį prasidėjimą vestuvių, prie-z atkakmą svečių, sesuo jaunavedžių pejioto, kad su ja atstieki negerai. Nuėjo į aivių tvartą ir ten pagimdė gyvų vaiką. Kadangi vaikas galėjo stabdyti jai pasilinksmimą, tai jį nusprendė nuo jo atsikratyti: pėmė už kojų ir kelis kartus sudėvė jo galvą į sieną, užmusė vaiką ir kunę jo pakasė į mėsulų, o paskui, atėjusi į butą, per visą nak-tį szoko ir girtuokliavo su jaunais vaikais. Svečiai vienog tuos vakus patėmyjo, kad mergina žymiai sušaltėjo, apte ką pranesė uradiunkai. Tasai rado kraujo tasekus ant avininko sienų, rado po mėsulais ir kunę užmusito vaiką. Motina ant galo prisipažino pati, ką padarė ir kaip o vienaiti ne prieštasi savo darbo padavė: jog nenorėjo, kad užmigs vaikas stabdytų jai pasilinksmimą ir gėrymą degtinės laike vestuvių jos brolio.

Isz Vitebsko.

Neseniai čia atsibuvo susirinkimas šydų darbininkų, žinoma, be daleidimo valdžią, kadangi jos susirinkti darbininkams ant apkalbėjimo savo reikalų ne daleidžia. Policiją dažniojo apie darbininkų susirinkimą, ji apsiatė n-mus, kur jis atsibuvo ir suėmė susirinkusius. Dabar, žinoma be sodo, bet administratyvisku būdu gubernatoriaus nusprendė ant vieno mėnesio kalėjimo 17 šydų darbininkų, o namų savininkų, kuris davė ruim susirinkimui, ant 3 mėnesių kalėjimo.

Isz Rygos.

Kadangi Rygoj darbai dirbtuvėse eina prastai, dirbtuvės ap-rubeizavo darbių, paleido daug darbininkų, tai dabar Rygoj yra su viszsum 8000 darbininkų ne turincių darbo. Vietinis Beržs kometas atsizsaulė į maskolizką iddo ministerį, prasydamas pagelbėti be darbo esantiems darbininkams. Beržs komitetas praszė ministerio užstelti vietiniams dirbtuvėse visokius randui reikalingus daigtus. Ant to ministeris atsakė, kad komiteto praszymas bus apsvartytas.

Isz Palangos, Kurszėj.

3 d. balandžio čia liko nusautas vyriausiasis grafo Tiszeviciaus vietininkas Szvatorczewskis. Užmūzję turėjo but mažiausiai du. Jie priejo prie-lango ir įlipatį į lovą gulti Szvatorczewskį paleido du szvui. Szvui pataikė į krutinę, nuo ko grafo vietininkas atliko ant vietos. Užmūzję iki sziol nesura-do, bet meks, kad užmūzysė

ant kerszo papildė grafo randau-ninkai, su kuriais užmusztas grafo vietininkas apsieidavo žiaurai, be jokios mielaszirdystės.

Isz Prusų Lietuvos.

Per iszitus metus: nuo 1 d. b. landžio pereinų metų iki tokiame jau laikui bėgancijų, per Tilgę v'en i-zkelavo į užmarių maskolizką (taigi lietuvį, kadangi ne lenkai, ne maskoliai, ne kitokios Maskolijos tautos per Tilgę ne keliauja) iszeivijo 6000. Dalis iszeivų po kokiam laikui grįžta paskui vėl atgal.

Netoli Insuczio, kaime Tamo viszkiuose paskutinę dieng kovo siautė gausas, kuris iszvaikino tris ukas. Sudegusios ukės tik isz dalies buvo nuo ugnies apsaugotos.

Karaliaucziuje užtkio paslapčią netikrų aukšinių pinigų dirbtuvę. Dirbtėjai pinigų: prekęjas Kleist ir kokaiz Zaborovskis likosi suareztuoti.

Gumbinėje, be vietos esantis laukų inspektorius, vokiecis Raeder užsimanė su piklu galvą sau nuplauti, bet tas ne pasisekė: galvos nuplauti ne galėjo, tik sunkiai suėdė sau kaklą. Likos nugs-bentas į ligontį, bet nežinia, dar ar jį galima bus iszgydyti.

Pereitą sanvaite už laukų, produktus mokojo Tilgę: už 100 kvi-logramų kviezių 15.80—16.10 mrk., rugių 12.50—13.25 mrk., miežių 11.75—12.90 mrk., avių 11.65—13.20 mrk., žirnių 18.50 mrk., ropuczių (bulvių) 3.50 mrk., szieno 5 mrk., sziaudų 4.40 mrk.,

Kaipėdžio mokojo: už szepelį kviezių 6.74—6.05 mrk., rugių 5.10—5.35 mrk., miežių 4.30—4.55 mrk., avių 3.15—3.25 mrk., žirnių 7.50—8.00 mrk., ropuczių (bulvių) 1.40—1.60 mrk. Už cent-nerį (100 svarų) sziaudų 1.70—1.80 mrk., szieno 2.30—2.70 mrk. Už svarą sviesto 0.90—1.10 mrk.; už kypų klauszių 4.00 mrk.

Laikė paskutinio arklių jomarko Tilgę mokojo už arklius: už darbo arklius iki 400 markų už vienų, už jojaunų 400—600 mk.

Maskolizkoj pusej, ant stacijo Kybartų, maskolizkai žandarai suėmė du pavojingus nuo seniai įsieszkou maskolizku nihilistai.

Netoli Klaipešos, ant Baltiko pakendo latvių žvejų laivas. Isz buvusį ant laivo žmonių vienas prigėrė, kitus gi iszgelbėjo.

Isz Colonijos Sarmiento, Argentinoj.

Szitoj kolonijoj liko dabar tik du lietuviai: szis ir mano brolis Jonas; musų tėvelis Izidorius, kuris daug darbavosi ant pskėlimo szitos kolonijos, kuri keturi metai atgal buvo traukis tiraip, pasimirė 3 d. lapkriczio pereinų metų. A. A. Izidorius Szlapelis, ejo isz Kauno gu. nuo Vilkmers, Kupizskės par. kaime Pabriezių, iszgyveno ant žemės 70 metų. Maskolij buvo iszgabentas į Siberiją, kadangi mat, per savo nesusipratimą, jį iszdavė maskoliams patys lietuviai. Bavo karszko sudo nuspręstas ant nužudymo, bet vėliau sumažino beusnę ir iszsiuntė į Siberiją. Čia jisimito isz pradžių isz medžiokės. Ant iszsiusto carui Aleksandriui praszymo gavo daleidimą persikelti į sziltėsių, vaisingesni Sibėrijos krasztą. Čia jis uždėjo didelę ukę, kur šėjo kviezius. Uždirbės ant kviezių porą tukstancijų rublių, iszplatio savo ukę, pasamsdė daug cziaubuvių darbininkų. Teip darbavosi 4 metus. Surinko nuo lauko 40000 pudų kviecių, bet kad jų juk prekės buvo žemos, mokojo vos po 12 kap., tai savo javų ne pardavė, laukė, kada už juos geriau mokės. Tuom tarpu iszėjo priskykamas, kad isz to krasztų į tris mėnesius visi po litizski prasišengėsi neantbutinai pasitraukti. Nebuvo ką daryti, kviecių į teip uov laiką ne galima buvo parduoti; reikėjo juos palikti, paliko ir su dideliais kasztais iszibirgė ukę ir viską, ko tik su saviu paimti negalėjo. Su-

grįžo į sau paskirtą Siberijoj vietą, kur iszbuvo dar kelis metus, kol gavo dale dingo grįžti į tėvynę. Pargrįžo į Pabriezius jau senas, žilas; mat Siberijoj iszbuvo 30 metų. Apleistos ukės ne galima jau buvo bedideli kasztą į tvarką suvesti, tai jis, pabuvęs per tris metus pas gimines, su 8 rubliais pinigų, iszvažiavo. Atkakęs į Hamburgą, neturėjo jau nieko. Apie savo vargus parašė kunigui Palionui ir tas jam atsiumė 30 frankų. Su tas pinigais iszvažiavo į Antverponą, isz čia nukeliavo pirmausiai į Szauring Ameriką, kur iszvaiksciojo po visokias vietas. Kadangi sanklygos sziaur, Amerikoje jam nepatiko, tai sėdo ant laivo Baltimorėj ir atvažiavo į Angliją, o isz čia iszkelavo į Argentinoj, pietinėj Amerikoje, apsigyveno provincijoj Entre Rios. Užlirbes kiek pinigų, parsitraukė Lietuvoj paliktą szeimyną. Iszgyvenęs provincijoj Entre Rios kelis metus, nusidavė į Buenos Aires prasztyrando žemės ant užėjimo ukės. Rm-nas davė jam žemę provincijoj Chubut. Nors čia žemė ir gana gera, bet yra ne apgyventa, į miestą reikia eiti po 100 ir daugiau mylių.

Jonas ir Juozapas Szlapeliai.

Isz kur yra akmenys puolanti isz dangaus?

Kad kaip kada nupuola ant žemės isz dangaus gana dideli akmenys, tai szigdien visi žino. Bet dangaus platus, jo ruimuose yra milijonai dangiszkių svietų, czie-lų sistemų daug didesnių už mūsų žemę ir už mūsų saulės sistemą. Isz kur todėl ateiranda tie akmenys. Jie kaip skveidros juk dangaus ruimuose nesiotiesi negal. Akmenys gi toki gana tankiai puola ant žemės, nupuolė plyszta su dideliu bėldėjimu. Seniausia tie dangas žinia apie nupuolus isz dangaus akmenį apraszta 1492 m. Akmuo tas nupuolė netoli Enisheim, Alzatijoj: svėrė jis 250 svarų. Dalis jo dabar yra bažnyčioj Enisheime. Didesnės dalis tokių isz dangaus puolanczių akmenų susideda didesnių dalį isz geležies. Akmenys tokie, prisigriebę į žemės orą, nuo try-nymosi į jį užsideda. Kaip kada puola jų ant syk daug: netoli l'Aigle, Prancuzijoj, į trumpai laiką nupuolė jų apie 300, svėrė jie vidutiniškai po 15—20 svarų.

Kad akmenys isz dangaus puola ant žemės, tai szigdien jau visi žino. Klausymas tik isz kur paeina tie akmenys? Vokiezkas moksliniecis Blumenberg pirmiausiai apreiskė, kad tie akmenys gali paeiti isz mėnulio vulkanų. Jie buk vulkanizkų pajėgų teip smarkiai tapo iszmetsti, kad neza-lėjo grįžti atgal ant mėnulio, bet nupuolė ant žemės. Nuomonė ta vienog pasrodė klaidi, kadangi, kaip paskui likos isztirta, ant mėnulio nėra jai vulkanų, sitas žemės sandraugas jau seniai visas sukietėjo ir atszalo, o be ugnies viduriuose ir vulkanų ne gali turėti. Tie puolanti isz dangaus akmenys patenka ant žemės, lėkdami po 20—30 kilyometrų per sekundę, o jeigu jie pultų nuo mėnulio, tai turėtų lėkti 3—12 kartų pailsėčiau. Akmenys tie ne gali pulti nė nuo kitų didelių dangiszkių svietų, nė nuo kometų arba uodeginių žvaigždžių. Vėliau bandė tėviszkis tie puolanczių akmenų įsieszkoti tiesiau-nes isz dangaus ruimuose, už musų saulės sistemo, bet ta nuomonė pasirodė klaidi.

Neseniai Austrijos sztronomas Brenner pagarsino naują nuomonę, kuriai pritaria daugumas mokslinczių. Pagal Brennero nuomonę: puolanti ant žemės isz dangaus akmenys gali paeiti tik isz ruimų mūsų saulės sistemo, nuo mašų planetaczių, esanczių terp Marso ir Jupiterio, terp kurių yra turia-cios vos 20 kilyometrų diametro. Pritraukimo pajėga ant tokių planetaczių yra maža, kadangi jeib koks dangaziskas svietas yra didesnis, juo smarkiau jis pritraukia visokius ant jo esančiuos daiktus, juo sunkesni yra ant jo

visoki daiktai; juogi koks yra mašinis, juo lengvesni ant jo yra visoki daiktai. Ant tų mažų planetaičių kiekvienas daiktas yra 637 kartų lengvesnis negu ant žemės. Užtenka todėl ten išmesti su greičiu 18 metrų per sekundę kokį nors daiktą, o jis jau ne galėtų nupulti atgal. Ne tik kulka išslysta iš karabino, bet net akmenaitis iš botago paleistas negalėtų nupulti ant mažų dangisčių musų saulės sistemoje, bet lėktų su dangaus ruimuose, kol jo didesnis svietas prie savęs ne pritrauktų. Nuo tų tai planetaičių, daug mažesnių už mūsų žemės mėnulį, ir paeina tie akmenys, kurie kaip kada nupuola ant žemės. Tokie akmenys be abejonės puola ir ant kitų mūsų sistemoje planetų, ant Marso ir Jupiterio tokių akmenų be abejonės nupuola dar daugiau negu ant žemės, kadangi tos planetos yra kaimynais tų planetaičių; musų žemė yra jų toliau. Greitumas, su koku puola ant žemės tie akmenys, teipogi atsako tam, su koku turi būti akmenys nuo tų mažų planetaičių. Taigi tie akmenys ne gali iš kitur paeiti, kaip nuo tų mažų musų saulės sistemoje svietų.

Isz Amerikos.

Katalikizmas universitetas ne turi pinigų.

WASHINGTON, D. C. Ciznykštis katalikizmas universitetas priverstas tapo ant syk paleisti 11 profesorius, kadangi mat ant užlaikymo sėtos mokslizskos išisos nėra pinigų. Jeigu katalikai ne statys teip puikių bažnyčių kaip dabar, Dievą garbinti galima juk ir prastėnėse, jeigu truputį mažiau mokės kunigams už tikėjimiskų patarnavimus, užteks pinigų ir ant užlaikymo universiteto.

Darbininkizski mairstai.

PATERSON, N. J. Užgimė ciziz straiškai darbininkų sukty dirbtuvų. Per tai didesnis dalis dirbtuvų liko uždaryti, bet dalis jų vis dirbo. 23 d. balandžio dalis straikuojančių įsivėrė dirbtuvė ir išvaikė dirbtuvėnės jose darbininkus. Susimuzime, koks prie to užgimė, isz abiejų pusių net keliolika žmonių liko pasautų.

Neuori buti miesto majoro.

ZANESVILLE, OH. Netoli nuo ciziz, miestely Urichsvilėje atsibuvo rinkimai miesto majoro; iszrin k Charles C. Kleing. Kada atėjo laikas iszrinktam majorui užimti urdę, jo ne galima buvo rasti; ant galo rado jį viename hotelyje Zanesvilėje pasislėpusį, bet jis atsisakė grįžti namon, kol ne iszrinkė miesto majoro, kadangi jis urdė priimti ne nori, iszrinko jį priesais jo norą.

Senatorius subadė stritrikariu konduktoriu.

WASHINGTON, B. C. Senatorius isz sžeto Mississippi, Money, važuodamas stritrikariu, susipyko su karo konduktorium ir ant nubaudimo dryančio priezstratuti jėg itekmingai senatoriaus ypatai, iszstraukė peilį ir su juom subadė konduktorius. Kasdien, ar už tai nieks ne nubaus nečinancio kaip elgtiesi senatoriaus.

Izstelsino Howarda.

FRANKFORD, KY. Paibaigė ciziz autru kartą perkabinama prova Berry Howard, apskysto už užmuszimus demokratizsko gubernatoriaus Goebelio. Sziom kurtu prisaičintieje sūdzies pripažino Howard už nekaltą, iszstelsino jį nuo visų apkaltinimų.

Nauji aukso laukai.

SANE CREEK, MIN. Prospektoriaus Meyer, Madison pavietį rado labai turtingus aukso laukus, sa kuriais ne gali lygintiesi, kaip laikaszeizai tvirtina, ne joki kiti aukso laukai esanti kur nors ant svieto; isz vienos tonos žemės buk surenka aukso už kelis tukstanczių doliarų.

Brangl Biblija.

NEW YORK. Atėjo ciziz isz Londono Biblija, kurią garsus Amerikos milijonierius Morgan pirko Londone už 9000 svarų sterlingų (už 45000 dol.). Kniga ta turi jau 500 metų; apdarai jos iszodyti brangiais akmenėliais. Kniga ta ne spaudinta, bet rasyta.

Atidaro paminkla jenerolo Rochambeau.

WASHINGTON, D.C. 24 d. gegužio bus ciziz atidaryti paminklas prancuzizsko jenerolo Rochambeau, kuris padėjo Suvienytoms

Valstijoms iszsiluosuoti isz po Anglijos jungo. Kaip savo delegatus Prancuzija atsizis ant iszkilimų virszininkų visos prancuzizskos armijos, jenerolą Brugere, ir kelis jenerolus ir augztesnius oficerius.

Karscziai ir sniegas.

Pereitę sanvatę visokiuse Suvienytų Valstijų karsczuose ne paprastos buvo oras: sžtuose Missouri, Arkanse ir Nebraska buvo karscziai iki 100° žilumos, už tai Nevada, Colorado ir kituose sžtuose buvo sniego darganos.

Explozijos.

LOUISVILLE, COL. Kastynėse Sunnyside, 3 mylios nuo Louisville, atsitiko smarki eksplozija, kurios vienas darbininkas liko ant vietos užmusztas, vienas mirtinai sužeistas, lengviau apkultų yra daug.

NEW YORK. Ant garlaivio Thomas Percival, stovincio ne toli Manhattan av. tilto, Green Pointe, atsitiko smarki eksplozija, kuri iszardė visą laivą. Trys isz buvusį ant garlaivio žmonių praužo, o du liko mirtinai apkulti.

Vetros.

JOPLIN, MO. Pereitos sanvatės pėtnyčios dieng siautė ciziz smarki vėtra, kuri daug blėdies pridirbo. Blėdž vėtros padarytą skaito ant 300000 dol. Vėjas mieste sugriovė daug triubų, užkilo gi visai netikėtai. Laikė vėtros trys ypatos likos užmusztos, sžezios mirtinai apkultos, lengviau gi apkultų yra daug žmonių.

JOPLIN, MO. 26 d. balandžio siautė ciziz smarki vėtra, kuri pridirbo blėdies ant 300000 dol. Prie to trys ypatos likos užmusztos, sžezios gi yra daug žmonių.

MORGAN, TEX. Baisus sukurs iszgrivė didesnis dalis miestelio Glenrose. Prie to 7 ypatos liko užmusztos, sžezios gi yra daug žmonių.

Paskendo laivai.

PEST-N-BAY. Netoli ciziznysczio porto, ant ežero Erie, paskendo laivas Barboter. Prie to prigirė laivo kapitanas, jo patirė 6 metų sunus.

BUFFALO, N.Y. Netoli Wan gochance žiburių, ant Erie ežero, paskendo vežantis javus garlaivis America. Žmonis nuo jo visus iszgelbėjo.

SANDUSKI, OH. Netoli Point Pelee paskendo laivas Grace Gribbe. Prie to prigirė 3 žmonės. Kapitonas ir du jurininku iszgelbėjo.

Nelaimės ant gelezinkelio.

FORT WAYNE, IND. Netoli Wallen, ant Grand Rapids & Indiana gelezinkelio, pereitos nedėlios dieng paszrierinis truks susimuzė su tavoriniu. Prie to du vagonai paszrierinio trukio susidaužė; apie 50 žmonių liko sužeistų.

Gaisrai.

PHILADELPHIA, PA. Siautė ciziz gaisras, kuris isznaikino įtaisus Sun Match Co. Blėdž ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

RED OAK, IA. 24 d. balandžio siautė ciziz didelis gaisras, kuris isznaikino net kelis namų blokus. Blėdž ugnies padarytą skaito ant \$350000. Tik trečia dalis sudegusių namų buvo asekuruota.

HAMILTON, OH. Sudegė ciziz Franklin Mill Merling Paper Co. Blėdž ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

DES MOINES, IA. Pereitos nedėlios dieng siautė ciziz didelis gaisras, kuris isznaikino Summit hotelį ir Greensboro mebių dirbtuves. Blėdž ugnies padarytą skaito ant 200000 dol. Prie gošinio ugnies daugelį užgniesių liko pavojingai apkultų.

WINNIPEG, MANITOBA. Sudegė ciziz namai prancuzo Manchany. Prie to ir 5 vaikų sudegė.

MARIENVILLE, PA. Siautė ciziz 24 d. balandžio didelis gaisras, kuris isznaikino 150 namų. Blėdž ugnies padarytą skaito ant \$400000, o viskas užasekuruota buvo tik ant \$75000.

SARCOXIN, MO. 24 d. balandžio užgimė ciziz gaisras, kuris isznaikino 15 pardavinyčių ir kelis namus. Blėdž ugnies padarytą skaito ant \$150000.

KANTON, OHIO. Dirbtuvėse Champion Iron Fence Works 23 d. balandžio užgimė gaisras, kuris pridirbo blėdies ant 250000 dol.

Per tai 300 darbininkų ne teko darbo.

OIL CITY, PA. Netoli nuo ciziz, miestely Marienville, 23 d. balandžio siautė didelis gaisras, kuris isznaikino 50 namų ir 35 pardavinyčius. Blėdž ugnies padarytą skaito ant kelių szimčių tukstanczių doliarų.

COOPERVILLE, ONT. (Canada). 25 d. balandžio iszdegė beveik visas szi as miestelis. Blėdž ugnies padarytos yra ne mažos.

GLINS FALS, N. Y. Siautė ciziz didelis gaisras, kuris pridirbo blėdies ant pusės milijono doliarų. Ugnis pirmiausiai pasirodė drabužių pardavinyčių Brolių Wiser ir kol spėjo ją suvaldyti, isznaikino Jos. Towler Shirt and Collar Co. dirbtuves. Per sudegimą szių dirbtuvų 800 darbininkų ne teko darbo.

Isz darbo lauko.

CHICAGO, ILL. Amerikani Bridge Co. ketina Chicagoj parengti didelės dirbtuves, kuriose ras darbą 5000 darbininkų.

WHEELING, W. VA. Atsibuvo ciziz didelė paroda gelezinių dirbtuvų darbininkų distriktų Pittsburgho, Youngstoun ir Clevelando. Parodoj dalyvavo 12000 darbininkų.

LIMA, OH. Pakėlė straiškų tarnaujanti ant ciziznyscziz stritrikarių. Karai ciziz dabar ne bėgioja. Straiškais užimėsi todėl, kad kompanija be iszstelsinanczių prieščiznų praszalino vieną motormaną ir konduktorį.

LIMA, OH. Pasibaigė straiškų tarnaujančių ant ciziznyscziz ciziz ulyczinių karų. Kompanija sutiko mokėti darbininkams po tiek, po kiek jie reikalavo.

NEW YORK. Garsus Mark Hanna susaukė ciziz susirinkimą darbdavių ir darbininkų su miestru sataikyti nesutinkanczių puses.

TARENTUM, PA. Didesnis dalis minkeztų anglių kvestynų liko uždaryti, dėl darbininkų straiškų. Jeigu straiškai trauks ilgiau, reiks dirbtuves užrakinti dėl stokos anglių.

SAN FRANCISCO, CAL. Pasibaigė ciziz straiškų tarnaujančių ant stritrikarių. Stritrikarių kompanija sutiko ant tarnaujančių reikalavimų: nuo dabar tarnaujanti gaus po 25c už darbo valandę.

SOUTH BEND, IND. Straiškuoją ciziz dar vis darbininkai Singero sziavam maszinių dirbtuvų. Kitų dirbtuvų darbininkai pritaris straiškieriams ir teipogi nutarė pristoti prie straiško. Straiškuose dalyvavo tokiu būdu 10000 darbininkų.

SOUTH BEND, IND. Straiškais darbininkų Singero sziavam maszinių dirbtuvėse pasibaigė. Algos darbininkų liko pakeltos teip, kaip darbininkai reikalavo.

YOUNGSTOWN, OH. 4000 darbininkų dirbtuvėse prie triubų sistemo nutarė nuo 1 d. gegužio pakelti straišką. Darbininkai reikalauja 8 valandų darbo dienos ir geresnio už darbą užmokėto, bet jų reikalavimų kontraktoriai atmetė.

CLEVELAND, OH. Organizacija peckurių ant garlaivų pa liepė peckuriams ant didžiųjų Amerikos ežerų tarp Duluth ir Buffalo pakelti straišką. Nesutikimai tarp darbininkų organizacijų ir garlaivų savininkų užgimė už darbininkų algas.

OSHKOSH, WIS. Ciziznyscziz vieszų mokyklų mokiniojai nutarė straišką pakelti ant iszkovojimo geresnių algų. Isz 120 mokiniojų yra ciziz 20 turinčių po 550 dol. ant metų; algos vieszų mokiniojų, inant vidutinszakai, ant 25% ciziz masesnės negu ulycziz szlavėjų.

NIAGARA FALLS, N. Y. Pakėlė straišką didesnis dalis ciziznyscziz darbininkų dirbtuvėse prie triubų statymo. Straiškuojant darbininkai iszkeliauo kitur darbo įeszkoti, o jų vietoj atkak ciziz kiti. Rengia straišką ir darbininkai poperos dirbtuvų ant iszkovojimo trumpesnio darbo laiko. Dabar poperos dirbtuvėse darbininkai dirba po 12 valandų ant dienos.

PITTSBURGH, PA. Ciziznyscziz ciziz murininkai nutarė nuo 1 d. gegužio pakelti straišką, jeigu kontraktoriai ne sutiks iki tam laikui mokėti po 60 c. už darbo valandę. Ciziznysczizai Structural Iron Workers teipogi nuo

1 d. gegužio pasirengė straiškuoti, jeigu ne mokės jiems po 50c, už darbo valandę. Darbininkai ant to ne sutinka.

Isz Lietuvos diru.

Isz Philadelphia, Pa.

Tapsnyti su duszų ganytojų mes negalime pabaigti. Ant kersztu, jis stengis i kiekvieną jam nepritaranczių lietuvių darbą stabdyti, bet tas ne visada jam paseska.

Pereitose metuose skelbė, kad Szt. Antano parapijos nėra, žadė jo uždėti kitą parapiją, bet ne pasakėjo po kokių vardu. Rinko pinigų ir grynėsi, kad surinko kelis tukstanczių doliarų ant naujo bažnyčios, bet jos iki sziol nieks ne mato: nėra nė lietuvių nupirkty už surinktus tukstanczius, nėra nė bažnyčios. Tas padidina tik skaitlių jo prieziniukų puse. Visi b ndymai iszadyti vienybę tarp ginanczių parapijos savyti parapijonų nuėjo ant niekų, iszdavė visai kitokius vaistus, negu ardytojas tikėjo. Piktai daranties mat Dievas ne laimina.

Sanuizelab.

Isz New York.

Lukrasczuose buvo pagarsinta, jog dabar Prusų valdžios nuo iszeivų reikalauja szifortos, 100 rubl. grynų pinigų ir užrubelino pasparto nuo valdžiz to krasztu, isz kurio iszeina (toks sutarimas iszliko padarytas tarp Prusų valdžiz ir garlaivų kompanijos, bet ar tas sutarimas bus pildytas, tai jau kiti klausyamas. Rd.) Neseniai atsikankijų Castle Gardą ir nuo pasczių ateivų patyriau, jog iki pasczioliam laikui nuo emigrantų ty dalykų ne reikalauja Amerikoj (laikrasczizai rase apie Prusus, o ne apie Ameriką. Rd.); net neturinczių pinigų ant iszkrimko gelezinkelio tikietis į pakirtą vietą palaike kokių laikų Barge Office, o pas kvi kiekvienos tautos emigrantų namų agentai paima savo tautiecius. Kadangi lietuviai savo emigrantų namų ne turi, tai užimaotis vietą vertėjo ir inspektoriaus P. Jankauskas, su pagelba sveltinių agentų iszluosuoja neturtinczius lietuvius. Ugti jis vertas pagyrimo, kad partrauja savo tautiecius be jokio atlyginimo isz jų puse.

"Vienybė" savo laike patilpo užmumamas p. Jankausko, kad lietuviai, perskaitę laikrasczizus, pilpinę ant numero 1c. markę, siųty juos ant pasikutyamo ateiviams. Kaip kamuoja, ateivai griebia juos ir su žiugedumu skaito. Užmumamas tas, nors labai naudingas, ne rado didelio pritarnimo: net garsiausiai besigiriantis savo patriotizmu gelis ant sanvatės 1c. ant markės. A part poros lietuvių, atsiunciančių perskaitytą "Vienybę" ir "Lietuvą" ir atliekamas knygėles, gausna p. Jankauskas 10 egz. "Lietuvos" ir 3 "Vienybės". Ge stina butų, kad ir "Vienybė" siųsty po 10 egzempl.; sziuncia dar perskaitytus laikrasczizus pp.: E. Mikolainis sz Thorp., Wm. Janson isz Connecticuto, Kaunas isz Bostono. Ant tiek lietuvių skaitanczių laikrasczizų, tai labai mažai yra atmenanczių apie ateivius. Kunigai su savo geradėjystės ne pasirodo visai, je be pinigų ne ateiviams ne duoda laikrasczizų. Lietuviai neizmireksie apie savo brolius, atkanczius isz tėvynės, sziukite jiems ant pasikaitymo juos perkaitytus laikrasczizus ant adresų: V. Jankauskas, Ellis Island, New York Harbor.

Nuo to baltas parapija turėjo, tokį didelį pinigų, kokio niekada pirma neturėdavo.

Ne mažai mus patraavo k. Kaulakis, nes isilijung eklepe savo szalininkams pagarsino apie savo kelimą balių, keikė ir niekino jo prieziniukų susirinkimus ir balius, liepė ant jų neiti, bet ateiti ant balius parengto ant naujos Szt. Antano bažnyčios. Tikėjosi tais savo keikimais nums užnekti, bet tuom tik mums patraavo, nes jo paties parapijonai atėjo pas mus pasišurėti ir pasi linksmuoti. Už tokį pagarsinimą ir dagi dykai musų balius, me dėkavoje me kun. Kaulakiui, mes isz to turėjome ne mažą naudą. Abudu baliu buvė pa ciziz dieng ir salėse prie viena kitos. Ant Kaulakio parengto balius buvo matė kelios bobos, vaikai ir keli lenkbertiniai iszgomos, o ant parapijos parengto balius buvo visa lietuviszka Philadelphiaj jaunomėnė; žmonių tiek susirinko, kad ne lengva buvo pereiti. Visi susirinkę teip gražiai užlaikė, kad gražiau ne geisti ne galima.

Al. Jociis.

Isz Brooklyn, N. Y.

Lietuvizski socialiai nuo peireito mato smarkiau pradėjo darbuotis tarp prapastų žmonių, stengiasi neuprantantiems atidaryti akis, kad jie suprastų savo reikalus ir padėjimą, pūdyti kelius, kaip su kapitalistais reikia kovoti. Socialistų yra visokiuse draugystėse, bet per jas ne galima nieko svarbesnio nuveikti ant pagerinimo darbininkų buvio, kadangi draugystės apribuotos savo siaurus įstatais, nesirupina apie pgerinimą darbininkų buvio. Tėdėl sos alistai priiglaudė prie kriauczizų unijos, tikėdamiesi su jos pagelba atsiekti savo mierius. Unija isz pradzių tėnė darbininkus. Laikė straišką buvo didžiausi susirinkimai, bet pasibaigus straiškams, pradėjo mažiau rūpinutiesi apie darbininkų reikalus: po straišku su rinkimus pradėjo laikyti vis rečiau ir rečiau; pamatė, kad darbas ne iszduoda tokių vaisių, kokių laukė. Mat ir geriausias grudas, pasėtas ant ne iszdirbtos žemės, ne iszduoda gerų vaisių. Ant nuveikimo svarbesnių darbų reikia dory ir izlaivintų veikėjų. Tuom tarpu tarp ciziznysczizų apszizakusizų savę veikėjais pasirodė daug visokių sukeizų, politikierų, kurie stengiasi iszskirti, kiek jų ciziz yra, gėsi žmonis isznaudoti ant savo naudos, užkirsti kelp geresnėms

idėjoms. Tarp ciziznysczizų kriauczizų yra daug dorizskai žemai stovinczių. Savo žemus dorizskus jausmus jie parodė, paniekdami savo seseris merginas siuvėjas. Agitatoriai daug turėjo darbo, kol suorganizavo Lietuvalcizų siuvėjų uniją, kadangi reikėjo kovoti ne tik su neprilaukumu merginoms lietuvėms, bet ir žydų kriauczizų, su kuriais lietuviai laikosi kruvoj ir ocialistų ne nori prileisti prie unijos; žydai, teip kaip ir lietuviai, neuzkenczia merginų, joms nepripažista lygių tiesų, nori kad jos butų vien vergės vyrų. Likosi vienog ant galo pergaltiti moterų priesizis ir susitverti moteriszia siuvėjų uniją, bet ir ji neatgabena laukiamų vaisių, kadangi socialistai neįstengia pertikrinti neizmananczių vyrų, kad jie ne niekintų ir ne isstengty kenkti moterų dabims, o pasczius lietuvizskos moterų dar nėra teip iszlavinuos, kad galėtų vienos atlikti, ne pasisant ant stabydų, visus svarbesnius reikalus. Jeigu moteris nori užsimti kokias nors darbas galinczius jos pakelti, iszlavinoti protą, tai szapoze, kur jos dirba, ne ant valandų vyrai nepaliauja jas isz juokintę ir niekinę, ne duoda joms ramumo. Toks pasielgimas su seserimis ne gražus ir vertas nupeikimo.

Gardner, Mass.

19 d. balandžio užmumamas patelairuti, ar ne galima bus ciziz suverti kokios nors lietuvizskos organizacijos; su tuom mieriu parengia pereiti per ciziznysczizų lietuvių gyvenimus, susipažinti su musų broliais ir drauge apkalbėti musų tautiszkus reikalus. Nuvykęs pas p. Ant. Kriuvaitį, radau ten susirinkusių lietuvių būrelį, su kuriais pradėjome kalbėti apie musų padėjimą ir reikalus. Vienas isz ciziz esanczių atsiliepė, kad ant tokio lietuvių skaitlins, kiek jų ciziz yra, galima but ciziz szių tų suverti. Ant 20 balandžio nutarėme su

susukti susirinkimą ir tų patį p. Kreivaičio gyvenimą ir apsvaistytį, ar negalima bus suverti kunigą Tėvynės Mylėtoją Dr. tės. Tuli neuprantanti naudos tautiszkų draugų ciziz ir tautiszkų darbų lietuvių, iszgirde, kad mes norime tvirti kunigą Tėvynės Mylėtoją Dr. tės, pradėjo bėgioti po gyvenimus ir atkalbinėti visokiais budais nuo tos draugystės, kadangi ji nieko gero ne daranti, prigulinti, girdi, je Tėvynės Mylėtoją Dr. tės sanariai ne gauna nė posmetinės, nė paszelpos laikligos. Tuli žadėjo net sumusiti užmumytojus.

Trakdytojams vienog nepasisekė gero užmumymo iszardyti. Ant puskirto laiko pas p. Kreivaičio susirinto būrelis geresnių lietuvių. Likosi suverta kuopi sziom kartu isz 8 snarių, kurie visi prigulintį mokesių užsimokėjo; tikimės, kad prietos visi geresnieji ciziznysczizai lietuviai. Musų nauja kuopa sziuncia kuop geriausias lūkeizius visoms Tėvynės Mylėtojų Dr. tės kuopoms.

Ciziz didesnis dalis lietuvių ne tie rus rapia apie tautiszkus reikalus ir apszvietimą, bet to visko neuzkenczia. Dagelis tiki, kad isz skaitymo laikrasczizų ir knygų nėra nė jokios naudos, kad laikrasczizai ir knygas iszleidinėja vien bedieviai, szliaptarniai ir visoki nieksza. Nėra vienog isz to kų nusiminti. Pora desimt meczizų visi lietuviai, koki tik buvome Amerikoj, teip kalbėjo, o szpadien vienog yra daug lietuvių kitų mananczių, yra jau tvirtai stovinczius lietuvių sziom tautiszkis organizacijos, apie kokias 20 me atgal nieks nė ne sapnavo. A teisi laikas, kad ir Gardnerio lietuvių praręs iszsupr savo klausytais. Dieve duok, kad tas ateitų kuop greiciausiai.

V. J. Užkury.

Isz Shenandoah, Pa.

29 d. kovo pasiekė nelaimė musų tautietį, Antaną Auselaviczę: jis likosi Suffolk maiuose ant vietos užmusztas. Velonius paėjo isz Suvalkų gub., Vilkaviczio paviezio, Gityų valtystos, Mariszkių kaimo. Jis buvo žmogus doras, laikėsi darbininkų ir už jų reikalų s stoji. Tautiniai kalbėdavo apie darbininkų vargus ir reikalus, peikė netikus dabartinį kapitalistiszką surėdymą.

Tą pacizį dieng patiko nelaimė ir kita musų brolių, Joną Litvinaviczę. Sziats žuvo isz rankų kokių ten girtuoklių. Iszėjus jam laukan, užpuolė ant jo pulkas girtuoklių ir laidžioja mį akmenis, teip pataikė, kad nuo žmogus pasimirė. Užmumytas dalyvavo lietuviai ir anglijonai. Žmogžudžiai liko suareztuoti.

Persikyrė su sziom svietu lietuvių Antanas Vasiliauskas. 3 d. Velykų buvo laidotuvas. Laikė laidotuvių kun. Abramaitis pasakė graudų pamokslą. Visi trys ciziz pamieiti lietuviai buvo geri ir dori vyrai. Auselaviczę prigulėjo ir tris draugystes: Szt. Spono, Szt. Ludviko ir Szt. Andrejaus ir j Tautiszkų Susivienijimą. Geiszarizskėnas.

Isz Manown, Pa.

Darbai sziotoje aplinkuėje eina labai gerai ir uždabiai ne blogi. Isz, isz kitar atkakę gali griečiai darbą gauti. Lietuvių yra ciziz apie penkios szimynos ir keli desztakai vieništy. Visi sutikėme gyvena. Isz to ne visai mažo būrelio mažai yra skaitanczių laikrasczizų ir naudingas knygėles, daugumas praleidžia savo pinigėlius ant svaiginanczių gėryčių.

Ant. Bajoras.

Isz musų laikrasczizų.

Paskutiniame numeryje "Tėvynės" perkartinėja klausyama ateinanczių sziomo Katalikizsko Susivienijimo ir svarbiausių įnesizimų apsvaistymai ant seimo. Už svarbiausius reikalus "Tėvynės" randa: klausyama Susivienijimo organo "Tėvynės" ir posmetinės, kadangi jeigu ji pesilikis teip, kaip dabar yra, Susivienijimas turi nueibankrutyti.

Posmetingę, kokia ji dabar yra Katalikizskame Susivienijime, įvedę juok tokių vien kunigai su savo szalininkais, kurių turėjo ir turi dinesnę itekmę negu visi ne kunigai. Dabar pati "Tėvynė" pripažįsta, kad klaida padaryta. Kodėl gi todėl, lygiai "Tėvynė", kaip ir kiti kunigų laikrasczizai teip pyksta, keičia, niekina, mēto interdiktus ant ne kuniginių laikrasczizų, jeigu tie iszdrysta kada iszrodinėti kunigų klaidas? Juk jas gali daryti teip kunigai, kaip ir ne kunigai, lygiai klerikalai, kaip ir jų prieziniukai. Žmonys be klaidų jų nėra ant svieto. Jeigu teip, tai iszliko, koki pykti, jeigu kas kriktuoja ir iszrodo klaidas, "kurios gali negeisietinus vaistus iszduoti? Perkratincime su szaltesniu krauju, su dinesne toleranczia musų prieziniukų nurodymus, tsyk, jeigu ne isz syk, tai bent isz palen gvo isznyks tarp mes nesutikimci, galėsime be nesikentimo dirbti viisi kruvoj ant me musų brolių labui, ne reiks musus pasivardinti, peikti ir keikti viens kitą. Peikime pikti, mažiau užkabinekime ypatus, o tsyk ir mažiau tarp mus bus asabaszky piktnumų ir nesikintimų. Tuom tarpu lygiai "Tėvynė" kaip ir kiti knygų laikrasczizai, užgriebdami jiems ne patinkanczių lietuvių darbus, ne tiek peikia nupeikimo vertos darbus kiek ypates, nors tankiai niekinamos ypatos su tokiais darbiais nieko bendro ne turi. Ypac kunigai niekina ne kunigų laikrasczizus užta, kad jie ne apsenkai parapijų surėdymų ir paczių kunigų darbų. Ar iszliko vienog musų parapijų surėdymų yra teip idealizku, kad nė jokio pataisyimo ne reikalauz? Ar musų kunigai visi teip pave k lingai elgiasi, kad ant nė jokio nupeikimo ne užipelnitų? Juk ir kunigai ne užtoli pikto, koks apsieiskia tarp ne kunigų; tū kaip ji jie gali reikalauti, kad kiti tylėtų apie peikintuos apsieiskizmus tarp kunigų? Normalizskai surėdytos draugystes se nieks ne gali turėti nė jokį privilegijų, visi turi atsakyti už savo darbus. Kas vienam daleista, tas ne gal but ir kitiems udrausta. Ir tiesos ir pareigos žmonių visų lygis. Ar "Tėvynė" ir k tiems kunigų laikrasczizams kitaip iszrodo? Teisybė, musų svariapnuose ne sutikimuse, musų valdanczių ir peikimuose nupeikimai gali but kaip kada ir neteisingi, kadangi laikrasczizų redakcijos juk negali visada žinoti, kiek teisybė yra ko respondentų suteiktose žiniose, bet ne reikia užmirsėti, kad tik isz daugelio klaidų užgema teisybė. Ne paklydusiam sunku teisingą isz syk kelp surasti.

Kitas "Tėvynės" užmumamas yra: kad Susivienijimo organų padaryti aėnėsin u. "Tėvynė", kada isz idinejo kas mėnesį, iszliko buvo kur kas geresnė negu dabar. Tas vienog gal paėjo ne tiek nuo jo iszdeizimo laiko, kiek nuo jos redakcijos. Pagerinti "Tėvynę" galima teip gerai snavaiting, kaip ir mėnesinę.

Greitumas tulų žverių.

Isz gyvų sutėrimų paukscziai greiciausiai atlieka dides keliones: antai krekizės tris dienas gali perlėkti skersai visą Atlantiką, isz Europos į Ameriką. Žvėrys rods negali teip trumpą laiką perbėgti tokio kelio, bet ir tarp žvėrių ne trauksta greitų. Lenktynių arkliai greitai, bet

